

Polska

Czego wymaga fiskus

2015-06-16 15:50:36

W styczniu 2013 władze Ukrainy przyjęły szereg zmian w systemie podatkowym. Dotyczą one m.in. zmian zasad rozliczania określonych operacji z papierami wartościowymi.

Zgodnie z ukraińskimi przepisami prawnymi, podatki i inne obowiązkowe na rzecz państwa opłaty dzielą się na:

- podatki i opłaty powszechne – ustanawiane przez Radę Najwyższą Ukrainy i obowiązujące na całym terytorium Ukrainy
- podatki i opłaty lokalne – ustanawiane przez władze samorządowe do wysokości przewidzianej w przepisach prawa ukraińskiego i obowiązujące na terytorium danej jednostki samorządowej

Do powszechnych podatków i obowiązkowych opłat należą:

- podatek od dochodu przedsiębiorstw
- podatek od dochodów osób fizycznych
- podatek od wartości dodanej
- podatek akcyzowy
- opłata za pierwszą rejestrację pojazdu transportowego
- podatek ekologiczny
- opłata za tranzyt rurociągami ropy naftowej, produktów ropopochodnych i gazu ziemnego, a także za tranzyt amoniaku przez terytorium Ukrainy
- opłata za wykorzystanie złóż zasobów naturalnych

- opłata za ziemię (podatek gruntowy)
- opłata za użytkowanie częstotliwości radiowych Ukrainy
- opłata za celowe wykorzystanie wody
- opłata za celowe wykorzystanie zasobów leśnych
- stały podatek rolny
- opłata na rozwój uprawy winogron, chmielu i ogrodnictwa (obowiązuje do 01.01.2018 r.)
- dodatkowa opłata do obowiązującej taryfy na energię elektryczną i ciepłą
- dodatkowa opłata do obowiązującej taryfy na gaz ziemny
- cło

Lokalne podatki i obowiązkowe opłaty:

- podatek od mienia nieruchomego (nieruchomości)
- jednolity podatek
- opłata za prowadzenie określonych rodzajów działalności gospodarczej
- opłata parkingowa
- opłata za pobyt w miejscowościach turystyczno-rekreacyjnych

Jednolita składka na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne nie wchodzi do systemu podatkowego. Jest to skonsolidowana składka ubezpieczeniowa odprowadzana w ramach państwowego systemu powszechnego i obowiązkowego ubezpieczenia społecznego w celu zapewnienia ochrony praw osób ubezpieczonych oraz członków ich rodzin do otrzymania odszkodowania w przypadkach przewidzianych przez obowiązujące ustawodawstwo.

Za kontrolę w zakresie prawidłowości uiszczania jednolitej składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne odpowiadają organy dochodów i zborów Ukrainy (wcześniej ta funkcja należała do kompetencji Funduszu Emerytalnego Ukrainy. Z kolei Fundusz Emerytalny Ukrainy prowadzi rejestr płatników jednolitej składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne.

Podatek od dochodów osób fizycznych

Płatnikami podatku od dochodów osób fizycznych są na Ukrainie osoby fizyczne, zarówno rezydenci (rezydentem podatkowym Ukrainy jest w szczególności obcokrajowiec, który zarejestrował się jako osoba prowadząca własną działalność gospodarczą na Ukrainie), jak i nierezydenci podatkowi tego kraju.

W przypadku gdy dana osoba fizyczna uznana jest za ukraińskiego rezydenta, opodatkowaniu podlegają zarówno dochody uzyskiwane przez tę osobę na terytorium Ukrainy, jak również dochody pochodzące ze źródeł zagranicznych. W przypadku natomiast, gdy dana osoba fizyczna nie jest w myśl ukraińskich przepisów podatkowych rezydentem Ukrainy, płaci ona podatek jedynie od dochodów uzyskiwanych ze źródeł ukraińskich.

Osoby fizyczne prowadzące własną działalność gospodarczą podlegają opodatkowaniu od uzyskiwanych dochodów na zasadach ogólnych (pod warunkiem, iż nie wybiorą uproszczonego trybu opodatkowania). Szczegółowe zasady opodatkowania tej kategorii osób zawarto w art. 177 ustawy nr 2755-VI z dnia 2 grudnia 2010 r. „Kodeks podatkowy Ukrainy”.

Podatek od dochodu przedsiębiorstw

Podstawowym aktem prawnym regulującym kwestie opodatkowania dochodów podmiotów gospodarczych na Ukrainie jest ustawa nr 2755-VI z dnia 2 grudnia 2010 r. „Kodeks podatkowy Ukrainy” (za wyjątkiem przepisów dotyczących tzw. „cen zwyczajnych”, które do 1 stycznia 2013 r. obowiązywały na podstawie dotychczasowych przepisów).

Zgodnie z ukraińskimi przepisami prawnymi przedmiotem opodatkowania podatkiem od dochodów przedsiębiorstw jest uzyskiwany łączny dochód (zarówno ze źródeł krajowych, jak i zagranicznych), pomniejszony o sumę kwalifikowanych kosztów (w tym odpisów amortyzacyjnych), a w przypadku nierezydentów podatkowych Ukrainy dochody uzyskiwane ze źródeł na Ukrainie (szczegółowe wyjaśnienia na temat zasad opodatkowania dochodów nierezydentów znaleźć można w art. 169 ustawy).

Informację na temat rodzaju dochodów, które podlegają opodatkowaniu, oraz które nie są wliczane w podstawę opodatkowania (np. wartość naliczonego podatku VAT) znaleźć można odpowiednio w artykule 135 i 136 ustawy. Z kolei wykaz możliwych do odliczenia kosztów przedsiębiorstwa, a także wydatków, które nie mogą być uznane za koszty przedsiębiorstwa (np. wydatki związane z organizacją przyjęć, kary umowne, wypłacone dywidendy) wymienione zostały odpowiednio w art. 138 i 139 w/w ustawy (przy czym odrębne zasady rozliczania określonych kosztów określone zostały w art.140-143 w/w ustawy). Zasady dotyczące amortyzacji majątku zawarte są w art. 144-148 w/w ustawy. Maksymalna wysokość dopuszczalnych odpisów amortyzacyjnych środków trwałych zależy od grupy, do której w myśl przepisów ukraińskich dany środek trwały został zakwalifikowany - przepisy ukraińskie przewidują 16 grup amortyzacyjnych.

Podstawowa stawka podatku od dochodów przedsiębiorstw wynosi od 1 stycznia 2014 r. 18 proc. Zasady obliczania ww. podatku zawarte są w art. 152 ustawy nr 2755-VI z dnia 2 grudnia 2010 r. „Kodeks podatkowy Ukrainy”.

VAT

Zgodnie z obowiązującymi na Ukrainie przepisami podatkowymi, płatnikami podatku VAT na Ukrainie są podmioty, które:

- prowadzą działalność gospodarczą i dobrowolnie rejestrują się jako płatnicy tego podatku
- podlegają obowiązkowej rejestracji jako płatnicy podatku - obowiązkowa rejestracja płatnika podatku VAT ma miejsce w jednej z następujących sytuacji:

- gdy podmioty gospodarcze (zarówno rezydenci, jak i nierezydenci) dokonują na terytorium Ukrainy sprzedaży towarów i usług (w tym za pośrednictwem lokalnej lub globalnej sieci komputerowej), a łączna wartość tych transakcji przekracza w ciągu 12 miesięcy poziom 300 000 UAH bez podatku VAT
- gdy państwowy podmiot upoważniony jest do uiszczenia skonsolidowanego podatku od przedmiotu opodatkowania za świadczenia usług transportu kolejowego i usług komunikacyjnych
- gdy podmiot dostarcza towary i usługi na obszar celny Ukrainy za pomocą Internetu albo innej sieci lokalnej
- gdy podmiot sprzedaje mienie skonfiskowane, niezależnie od trybu podatkowego z którego korzysta

W przypadku dochodów osób prawnych-rezydentów świadczących usługi ubezpieczeniowe (ubezpieczenia na życie) stawka podatku wynosi 0 proc.. Dochody innych firm ubezpieczeniowych opodatkowane są na ogólnych zasadach (przy czym w okresie do 1 kwietnia 2012 r. wysokość opodatkowania kwartalnych dochodów podmiotów świadczących usługi ubezpieczeniowe, za wyjątkiem określonych rodzajów ubezpieczeń na życie oraz ubezpieczeń emerytalnych, stanowi 3 proc. łącznej wysokości dochodów uzyskiwanych przez te podmioty z zawartych umów ubezpieczeniowych).

Podstawowa stawka podatku VAT na Ukrainie wynosi 20 proc.. W odniesieniu do określonych transakcji - wymienionych w art. 195 ustawy nr 2755-VI z dnia 2 grudnia 2010 r. „Kodeks podatkowy Ukrainy” (np. świadczenie usług międzynarodowego przewozu towarów i pasażerów) - stawka tego podatku wynosi 0 proc.. Zerową stawką podatku VAT opodatkowany jest w szczególności eksport towarów i towarzyszących tym towarom usług poza granice obszaru celnego Ukrainy (pod warunkiem potwierdzenia takiego eksportu stosowną deklaracją celną). Import towarów i towarzyszących tym towarom usług na terytorium Ukrainy podlega opodatkowaniu stawką 20 proc.

Podatek akcyzowy od określonych operacji z papierami wartościowymi

W styczniu 2013 r. na Ukrainie wprowadzony został m.in. podatek akcyzowy od określonych operacji z papierami wartościowymi (niektóre operacje z papierami wartościowymi - m.in. państwowymi czy samorządowymi - zostały wyłączone z tego podatku). Wysokość tego podatku określona została na następującym poziomie: 0 proc. od sprzedaży papierów wartościowych i instrumentów pochodnych za pośrednictwem rynku giełdowego, 0,1 proc. od sprzedaży na rynku pozagiełdowym papierów wartościowych wniesionych do rejestru giełdowego oraz 1,5 proc. od sprzedaży na rynku pozagiełdowym papierów wartościowych nie wniesionych do rejestru giełdowego.

Ustawy te przewidują także, iż niezależnie od konieczności odprowadzenia tego nowego podatku utrzymane zostaje opodatkowanie w/w transakcji podatkiem dochodowym (ustalonym na poziomie 10 proc.; ustawy szczegółowo określają zasady naliczania podatku dochodowego od tego rodzaju transakcji) oraz opłatami państwowymi.

Ustawami tymi wprowadza się pojęcie tzw. fikcyjnego emitenta papierów wartościowych i regulacje związane z udowodnieniem przez organy skarbowe fikcyjności emisji określonych papierów wartościowych (m.in. wstrzymanie obrotu danymi papierami wartościowymi, anulowanie rejestracji danego podmiotu gospodarczego; anulowanie rejestracji papierów wartościowych). Ustawami tymi wprowadza się pojęcie weksla finansowego oraz regulacje związane z jego emisją i obrotem. W szczególności weksle te mogą być - na życzenie danego podatnika

- wydawane przez organy skarbowe w ramach zwrotu na rzecz tego podatnika nadpłaconego podatku VAT. Z drugiej strony mogą one być wykorzystane m.in. do spłacenia przez danego podatnika jego zobowiązań finansowych wobec państwa.

Omawiane dokumenty wprowadzają również zmiany do zasad stosowania rejestratorów rozliczeń. W szczególności rejestracji transakcji będą musiały dokonywać również przedstawicielstwa podmiotów gospodarczych dokonujące płatności gotówkowych i bezgotówkowych (dotychczas taki obowiązek dotyczył jedynie podmiotów gospodarczych), a wszystkie podmioty objęte obowiązkiem rejestracji transakcji będą musiały również przekazywać organom skarbowym kopie dokumentów płatniczych oraz fiskalne rachunki.

Inne opłaty i podatki

Wprowadza się również - tymczasowo, do 1 stycznia 2018 r. - opłatę na rozwój hodowli winogron i chmielu oraz na rozwój sadownictwa. Opłatę tę, w wysokości 1,5 proc., będą zobowiązane odprowadzać wszystkie podmioty zajmujące się detaliczną lub hurtową sprzedażą piwa i napojów alkoholowych (w tym w ramach placówek gastronomicznych). Rozszerzono również zastosowanie podatku akcyzowego na produkty ropopochodne - podatkiem tym objęto dodatkowo określone rodzaje gazoilu (stawka podatku 98 euro za tonę) oraz mazutu (stawka podatku 46 euro za tonę).

Władze Ukrainy - zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami uchwaliły ustawę wprowadzającą zmiany do zasad opodatkowania dochodów małych i średnich przedsiębiorców rozliczających się w oparciu o tzw. jednolity podatek (uproszczony system opodatkowania).

W szczególności przyjęta w tej sprawie ustawa zakłada:

- zniesienie ograniczeń w ilości pracowników zatrudnianych przez tzw. piątą kategorię płatników jednolitego podatku (dotychczas podatnicy zakwalifikowani do tej kategorii płatników w/w podatku mogli zatrudniać maksymalnie do 20 pracowników)
- obniżenie stawki podatku dla tzw. piątej i szóstej kategorii płatników jednolitego podatku - z 7 proc. do 5 proc. w przypadku płatników rozliczających się z podatku VAT na zasadach ogólnych oraz z 10 proc. do 7 proc. w przypadku płatników rozliczających się z podatku VAT w ramach jednolitego podatku
- zmianę zasad sprawozdawczości podatkowej i składania rozliczeń podatkowych dla tzw. drugiej kategorii płatników jednolitego podatku - płatnicy Ci objęci zostali roczną sprawozdawczością podatkową (dotychczas kwartalną) i wynikającą z tego zmianą terminów składania rozliczeń podatkowych, w przypadku pozostałych kategorii płatników zasady sprawozdawczości podatkowej i składania rozliczeń podatkowych pozostały bez zmian (pierwsza kategoria - roczny okres sprawozdawczości, kategorie trzysześć - kwartalny okres sprawozdawczości)

Ponadto, ustawą tą wprowadza się zmiany do zasad formułowania dochodów określonych kategorii płatników jednolitego podatku, a także uszczegółowiono zasady składania wniosków podatników o przejście na uproszczony system opodatkowania.

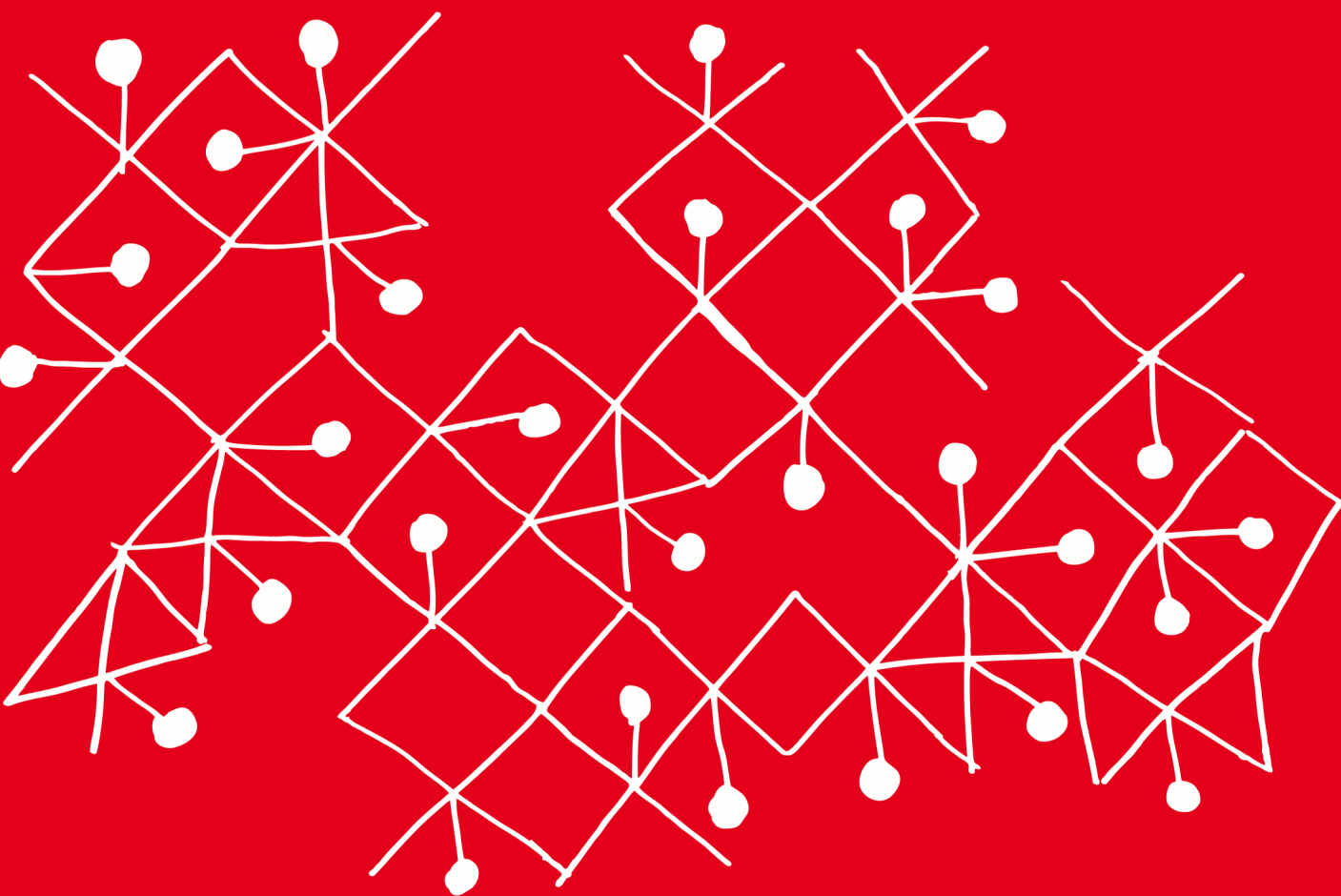
Płatnikami podatku akcyzowego na Ukrainie są podmioty gospodarcze (w tym m.in. nierezydenci, podmioty zagraniczne/z udziałem kapitału zagranicznego), które realizują operacje (w tym produkcję i sprzedaż lub import) z tzw. towarami akcyzowymi. Do tzw. towarów akcyzowych zalicza się określone wyroby alkoholowe i tytoniowe, samochody, motocykle, przyczepy i nadwozia samochodowe, a także określone produkty ropopochodne.

Szczegółowy wykaz rodzajów operacji uznanych za podlegające opodatkowaniu podatkiem akcyzowym, a także wykaz operacji, które nie są objęte/są zwolnione z obowiązku odprowadzenia podatku akcyzowego (np. eksport towarów akcyzowych za granicę) zawarty jest w art. 213 ustawy nr 2755-VI z dnia 2 grudnia 2010 r. „Kodeks podatkowy Ukrainy”.

Możliwość wyłączenia / zwolnienia danej operacji z opodatkowania podatkiem akcyzowym jest jednak z reguły uwarunkowana spełnieniem określonych w przepisach prawnych warunków (np. prawidłowe wypełnienie procedur eksportowych). Zgodnie z ukraińskimi przepisami prawnymi, akcyza naliczana jest według stałych stawek liczonych na jednostkę wyprodukowanego/importowanego towaru (stawki specyficzne) lub jako procent od wartości sprzedanego towaru (stawki ad valorem). Mogą mieć również zastosowanie stawki kombinowane. W przypadku gdy stawka akcyzy wyrażona jest w walutach obcych, akcyza spłacana jest w walucie ukraińskiej po przeliczeniu według kursu Narodowego Banku Ukrainy z dnia składania deklaracji celnej dla towarów importowanych, lub według kursu Narodowego Banku Ukrainy z pierwszego dnia kwartału, w którym dokonana zostanie sprzedaż danego towaru w przypadku towarów wyprodukowanych i sprzedawanych na terytorium Ukrainy.

W określonych przypadkach, jak np. import paliwa zawierającego szkodliwe dla środowiska związki chemiczne ukraińskie przepisy przewidują odrębne stawki podatku akcyzowego; z kolei w przypadku określonych wyrobów tytoniowych łączna wartość należnego do spłaty podatku akcyzowego nie może być niższa od granicznych kwot, przewidzianych w przepisach – szerzej na ten temat w rozdziale VI ustawy nr 2755-VI z dnia 2 grudnia 2010 r. „Kodeks podatkowy Ukrainy”).

Gabinet Ministrów Ukrainy jest zobowiązany corocznie do 1 czerwca danego roku przekazywać pod obrady ukraińskiego parlamentu projekt nowelizacji obowiązujących przepisów w zakresie korekty obowiązujących specyficznych stawek akcyzy o poziom inflacji.

INNOWACYJNA GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**MINISTERSTWO
ROZWOJU**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego